

Kul. Man indser straks, hvilken vældig Værdi vore Tørvemoser ville faa til denne Anvendelse. Og faa vi det ført ud i Livet, vil man se, at ikke blot de her nævnte Baner, men vel ogsaa Statsbanerne og det øvrige Banenet, navnlig Statsbanen fra Skjern til Skive, hvor Egnen er rig paa Moser, sikkert blive omdannede til elektriske Baner, og det samme vil komme til at gælde for det nordlige Jylland, hvor noget lignende er Tilfældet. Det er altsaa Elektricitetens vældige Fortrin i Danmark i alle Tilfælde, hvor man kan anvende Tørv som Drivkraft.

Her er der altsaa Tale om den under § 6 Nr. 19 foreslaaede elektriske Bane mellem Randers og Aarhus, og den under Nr. 20 fra Thorup Pakhus ved Kalø Vig til Hornslet. Denne Egn trænger jo i sig selv til en Bane, og hvis der ikke var foreslaaet en elektrisk Bane fra Randers til Aarhus, vilde der paa Forslaget sikkert være foreslaaet en Dampbane. Nu er der jo en Fordel for Staten deri, at den bliver fri for at give Tilskud til denne Bane, og af den Grund mener jeg ogsaa, at Staten bør stille sig saa velvilligt som muligt, saa at disse Anlæg kunne faa den Retning, som man ønsker.

Jeg maa i alle Tilfælde sige, at naar man lader Jernbanen fra Thorup Pakhus stoppe op ved Hornslet og ikke fører den videre til Randers, begaas der stor Uret mod Egnen. En saadan Bane kan jo ikke med nogen Ret kaldes en Rovbane for Staten, det er jo en Fødebane til Statsbanerne, den kommer fra Øst og gaar tværs over Statsbanen, og baade den Linie, der kommer fra Øst og til Dels den, der kommer fra Vest, ville blive en Fødebane for Statsbanerne, og derfor vil det ikke blive nogen Rovbane, fordi Linien fortsættes fra Hornslet til Randers. De Folk, der rejse fra Randers til Hornslet og omvendt, og de Folk, der bo i Egnen ved Hornslet og Mørke Stationer, køre ikke med Banen over Ryom, men med Vogn fra Mørke Station til Randers — der kører nu 3 Dagvogne —, saa det spiller jo ikke nogen Rolle her for Statsbanerne.

Skulde der imidlertid være Forhindringer for at faa den elektriske Bane anlagt, maa vi selvfølgelig forbeholde os at faa en Dampbane i Stedet, og dertil kan der være flere Grunde. For det første have vi endnu ikke faaet den Stærkstrømslov, som er forelagt oppe i Landstinget — jeg haaber, at det høje Ting her oven over vil vedtage denne Lov, og jeg haaber ogsaa, at vi ville vedtage den her nede —,

men uden denne Lov er det umuligt for os at anlægge elektriske Baner, da denne Lov er Betingelsen for, at vi her i Danmark kunne komme til at anvende Elektricitet, som Kraft paa lange Afstande. Den Elektricitet, der anvendes til at drive Sporvogne her i København, har kun en Spænding af 500 Volt, men en saa ringe Spænding kan ikke gaa over længere Strækninger, der vilde blive et alt for stort Spild af Kraft, saa at den ikke kan trække noget Læs. Det er den høje Spænding, der muliggør, at man kan føre Kraften de længere Strækninger og føre den saa langt som ved de ny Anlæg i Sverige, hvor de gaa over 90 Kilometer; altsaa 13 Mil føre de Kraften i Ledninger med høj Spænding gennem en tynd Traad. Det gøres muligt, da Spændingen er saa høj, og det maa den være for at faa den tilstrækkelige Kraft, og for at det kan betale sig. Der er næsten ingen Grænser for, hvor langt Kraften kan sendes. Naar der blot er Forbrug nok, kan man føre den saa langt, det skal være. I Amerika sender man den elektriske Kraft over langt, langt større Afstande. Det er Loven om Stærkstrømsanlæg, der betinger, at vi kunne faa disse Anlæg med stærk Spænding. I Sverige har man dem med 40,000 Volt, og i Hannover har jeg haft Lejlighed til at se, at de have været oppe paa 50,000 Volt. Naar vi faa saadanne Anlæg, forsvinde Grænserne for, hvor vi kunne føre Strømmen hen i Danmark. Hvis der var Forbrug nok i København, kunde Kraften godt føres fra Vildmosen oppe i Vendsyssel pr. Traad med høj Spænding. Naar vi faa denne Lov om Stærkstrømsanlæg, aabner der sig en vid Udsigt for Elektricitetens Anvendelse. Det kunde være fristende at gaa nærmere ind paa, hvilke Fordele der er ved disse Stærkspændingsanlæg, men jeg skal blot sige, at det vilde være en uhyre stor Fordel for denne Egn, ikke blot fordi der saa kom en Bane — for den Sags Skyld kunde det ogsaa være en Dampbane —, men fordi samtidig hele denne Egn kunde faa elektrisk Kraft og Lys, saa vi kunde faa en rationel elektrisk Drift af Landbruget og alle andre Erhverv derude.

Hvis det lykkes os dels at faa Loven om Stærkstrøm gennemført, dels at faa tilstrækkelig Kapital, som vanskeliggøres noget ved, at man ikke har det samme Kendskab og Tillid dertil her i Danmark som i de andre Lande, faa vi selvfølgelig den elektriske Bane. Men skulde det ikke ske, maa vi forbeholde os at faa en Damp-